Ч. 122 (14.371). Львів, четвер 4. червня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504-060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Перед вибухом китайсько-японської війни?

ЗАКЛИК КАНТОНСЬКОГО УРЯДУ

КАНТОН, 3. 6. ПАТ. Кантонський (південно-китайський) уряд вислав до нанкінського депешу з протестом проти збільшення японських залог у Півн. Китаю. Він **взиває нанкінський уряд до збройного відпору проти Японії, обіцюючи повну підтримку.**

ШАНГАЙ, 3. 6. Райтер. Маніфест кантонського уряду **має на меті обєднати всіх кит. патріотів проти Японії.** Поголоски про загрозу війни з Нанкіном неправдиві.

ЛЬОНДОН, 3. 6. ПАТ. Як подають з Гонконгу, **кантонський уряд зарядив мобілізацію і скоро висилає війська на границю провінції Фокієн, щоб оборонитись перед евент. японським наступом.** Офіційні круги Кантону заявляють, що **не думають атакувати території, підчиненої нанкінському урядові,** лише приготовляються до оборони пров. Квантунг на випадок загрози від Нанкіну або Фокієну. **Поголоски про вибух війни між Нанкіном і Кантоном поширили японці,** які тим шляхом хотіли відвернути увагу від **Фокієну, де прояпонські круги мабуть утворили автономний уряд,** що користується підтримкою частини провінціональних військ.

ОФІЦІЙНІ ОПІНІЇ.

НАНКІН, 3. 6. ПАТ. Тутешні круги признають, що між Кантоном і Нанкіном здавна є спір, але не сподіються, щоб він міг довести до війни. Кантонські круги не допускають можливости, щоб Кантон заатакував Нанкін; він готовий лише боронитися.

ШАНГАЙ, 3. 6. ПАТ. В політичних кругах думають, що маніфест південно-китайського уряду з домаганням війни проти Японії **може довести до зірвання взаємин Нанкіну з Кантоном.**

ЗБРОЙНІ СИЛИ КАНТОНСЬКОГО УРЯДУ.

НАНКІН, 3. 6. ПАТ. Як подають японські джерела, кантонський уряд має коло 140.000 регулярних військ в стані боєвої готовости.

ПОВСТАННЯ У СІН-КІЯНҐУ.

БОМБАЙ, 3. 6. ПАТ. Китайська провінціональна влада у Сін-Кіянґу зліквідувала з помічю совітів повстання Тунґаня і опанувала знову положення.

Французький страйк поширюється.

ПАРИЖ, 3. 6. ПАТ. Комунікат союзу металюрґічних промисловців стверджує, що окупаційний **страйк обняв дальших 51 фабрик — себто разом з давніми 66. Крім того робітники заняли 10 найважніших хемічних фабрик.**

Що раз то частіше **робітники виступають аґресивно проти службовиків дирекцій фабрик.**

ПАРИЖ, 3. 6. ПАТ. Союз робітничих синдикатів париської округи стверджує, що приступлення до страйку решти металюрґічних робітників буде льоґічною консеквенцією акції, що заскоїла 100.000 робітників, які приступили до страйку. Страйк покінчиться щойно тоді, коли положення решти себто 150.000 робітників, стане нормальне.

Страйк обіймає також деякі інші ділянки промислу, де платні були дуже низькі, як хемічний, харчевий, паперовий та будівельний.

Союз синдикатів заперечує поголоски про генер. страйк та взиває робітництво до спокою і карности.

ПАРИЖ, 3. 6. ПАТ. Страйкуючі робітники у Ліль обсадили вчора вечором фабрики і там провели ніч. На подвірях страйкарі уладили віча, та предложили свої постуляти дирекціям.

СУТИЧКИ ЗІ СТРАЙКАРЯМИ У ГРЕЦІЇ.

АТЕНИ, 3. 6. ПАТ. Страйкарі заатакували обсаджений поліцією почтовий уряд у Вольо;; при перестрілці одну особу вбили, 6 ранили.

АТЕНИ, 3. 6. ПАТ. У Тесалії дійшло до боїв між поліцією та страйкарями; 2 особи убиті, 4 ранені.

Вже і покоївки страйкують в Еспанії.

МАДРИД, 3. 6. ПАТ. В місті Моля вибух страйк покоївок під кермою анархістично-синдикалістичного професійного союзу. Покоївки домагаються підвишки платень та двох вільних днів у тижні.

СТРАЙК МАТРОЗІВ.

РИМ, 3. 6. ПАТ. Шість еспанських торговельних кораблів причалило до Ґенуї; їхні залоги проклямували страйк для солідарности з анархістично-синдикалістичним рухом в Еспанії.

Заг. Збори Ліґи Націй коло 22. ц. м.

АРҐЕНТИНСЬКА НОТА ДО ЛІҐИ НАЦІЙ.

ЖЕНЕВА, 3. 6. ПАТ. Арґентинський делеґат зложив вчора вечором у секретаріяті Ліґи Націй ноту з домаганням скликати 16. ц.м. або на інший недалекий термін загальні збори Ліґи та з умотивуванням того внеску. У тутешніх пресових кругах припускають, що заг. збори Ліґи скличуть либ на 23. ц. м., залишаючи на наради Ради Ліґи 7 днів.

ЛЬОНДОН, 3. 6. ПАТ. Арґентинський амбасадор у Льондоні зробив у мін. Ідена неофіційний демарш у справі домагання скликати заг. збори Ліґи Націй. Мін. Іден заявив, що до арґентинської ноти займе становище, як її дістане секретаріят Ліґи

МІЖНАРОДНЯ ФЕДЕРАЦІЯ ПРИЯТЕЛІВ ЛІҐИ НАЦІЙ ПРОТИ ІТАЛІЇ.

ЛЬОНДОН, 3. 6. ПАТ. Конґрес міжн. федерації товариства приятелів Ліґи Націй, що радить під цю пору з участю представників 26-ох країв у Ґлезґо, ухвалив одноголосно резолюцію, у якій домагається затримання і загострення санкцій та взиває обєднані організації змобілізувати у тому напрямі публичну опінію. Резолюція стверджує, що італійці перемогли абісинців лише забороненими засобами воювання і звертає увагу на необхідність забезпечити незалежність усіх народів проти аґресії зі зовні.

ПІД ОДНИМ ДАХОМ.

Справа української державної гімназії в Тернополі.

Дирекція третьої державної хлопячої гімназії ім. М. Коперника в Тернополі безпосередньо перед минулими Зеленими Святами оголосила вписи до рівнорядних кляс з українською мовою навчання від I. до IV. нового типу, опираючись на рішенні у цій справі кураторії львівської шкільної округи з 26. травня 1936 р. № II. — 16339/36. Вписи мають відбутися за зложенням вступного іспиту до кожної кляси, а отворення рівнорядних кляс прийде тільки тоді, як що до даної кляси впишеться, зложивши перед тим вступний іспит з усіх предметів, достаточна скількість учнів. Тут зазначуємо, що шкільна практика таку достаточну скількість усталює звичайно на 30. Вписи визначено на час від 1. до 18. червня ц. р., а в кілька днів пізніше малиб відбутися вступні іспити і щойно після них шкільна влада вирішилаб у залежності від числа принятих учнів, чи і які рівнорядні українські кляси у згаданій польській гімназії будуть отворені. Не улягає сумнівові, що згадані вище паралельки не будуть взагалі утворені на випадок недостаточного числа апробованих кандидатів.

Повищий розпорядок львівської шкільної кураторії подала до відома пресова аґенція „Всхуд", а за нею появилася новинка в „Ділі" ч. 119 з 30. травня ц. р. під наголовком „Вписи до державної гімназії в Тернополі з українською мовою навчання". Саме цей наголовок викликав деякі зайві коментарі в інтересованих українських колах Тернопільщини тому, що не відповідає він змістові урядового розпорядку.

Та це не важне. Зате важне те, що львівська шкільна кураторія, яка кермує безпосередньо вселюдним і середнім шкільництвом на території трьох східно-галицьких воєвідств, задумує в цей спосіб зліквідувати заходи тернопільського українського громадянства в справі реактивування тернопільської української державної гімназії, розвязаної з кінцем вересня 1930 р. Про ті заходи центральний уряд поінформований докладно з петиції управи Кружка Рідної Школи в Тернополі, що її внесено в січні ц. р. до міністерства віроісповідань і освіти і з розмов, які на цю тему вели з ресортовим міністром представники Української Парляментарної Репрезентації. Подано там і практичну розвязку, а саме, удержавнення істнуючої коедукаційної гімназії Рідної Школи в Тернополі.

Те все було відоме і львівському шкільному кураторові п. Гадомському. У цій справі приїхав він навіть навмисне до Тернополя разом з візитатором п. Залеським 24. квітня ц. р. і відбув конференцію з представниками управи Кружка Рідної Школи проф. Іл. Бриковичем і проф. Павлом Дяковим та безпосередньо від заінтересованих довідався про становище українського громадянства і концесіонаря, себто Кружка Рідної Школи в Тернополі. В часі цієї конференції, що відбулася в кабінеті директора III. держ. гімн. п. Лешинського і в його приявї, п. Гадомський подав — як тоді казав — свою приватну думку, що згодом в місяць пізніше дістала офіціяльний стемпель у формі розпо-

рядку Кураторії львівської шкільної округи з 26. травня 1936 р. № II—16339/36, якої зміст подано на вступі нинішньої статті. Зрештою, нема тут ніякого дива. У польській шкільній адміністрації бували й бувають нераз випадки, що приватна думка якогось навіть і нижчого адміністраційного достойника дістає санкцію у виді урядового розпорядку.

Про історію тернопільської гімназії зайва вже річ писати ще раз на цьому місці. Подав я її в окремій статті в ч. 102 „Діла" з 9. травня ц. р. п. н. „З перехрестя польсько-української боротьби". Тепер спинюся тільки на факті, що його створив цитований вище розпорядок львівської шкільної кураторії з 26. травня ц. р.

Українські паралельки при польських державних гімназіях — річ не нова. Крім львівської академічної гімназії, де українську мову навчання (зразу у нижчій гімназії) уведено вже з хвилиною спольщення цілого середнього шкільництва в 1867 р., інші українські державні гімназії в Галичині повставали через творення українських рівнорядних кляс при істнуючій державній гімназії з польською мовою навчання, звичайно постепенно від першої кляси, але завжди від самого початку з окремим управителем, а саме: Перемишль (1888 р.), Коломия (1893 р.) і Тернопіль (1898 р.). Виїмок творив тільки Станиславів (1905 р.), де І. кл. не була паралелькою при польській гімназії, але від першої хвилини самостійною гімназією. Про викладову мову в гімназіях колишньої Австрії рішав виключно централний уряд і на цій основі надворним цісарським декретом — отже суто адміністраційним шляхом — створено між іншими і всі численні польські державні гімназії в Галичині як теж і українські на Буковині. Тільки виключно для українців в Галичині істнував виїмок, бо галицький шкільний закон з 1867 р. постановляв, що публична гімназія з непольською мовою навчання може повстати лише на підставі окремої ухвали краєвого сойму після вислухання опінії повітової ради. Однак була там постанова, що на домагання батьків (опікунів) найменше 25 учнів при польській державній гімназії краєва шкільна рада має створити паралельну клясу з українською мовою навчання. Так теж повстали паралельки з українською мовою навчання при польських державних гімназіях в Бережанах і Стрию ще в довоєнних часах (у цілій гімназії), що опісля перейшли і до Польщі, та які по кількох роках польська влада зутраквізувала і під утраквістичною формою істнують вони і досі.

Рівнорядні кляси з українською мовою навчання при польських гімназіях за австрійських часів мали завжди тимчасовий характер. Мета була — перетворити їх у самостійні заведення. Це мало бути в початком р. шк. 1914/15 і з паралельками в Бережанах і Стрию.

Політика у шкільній ділянці у Польщі на українських етнографічних землях — відома, а це — нівеляція українського шкільництва, утримуваного з державних фондів. У вселюдному шкільництві зробив це закон Ст. Ґрабського з 1924 р. З великої сітки українських вселюдних шкіл остались тільки в Галичині нечисленні недобитки. Більше як три четвертини спольщено тут або зутраквізовано (фактично теж спольщено), усуваючи при цьому систематично український учительський елемент. Поза Галичиною українське вселюдне шкільництво взагалі не істнує. Сітки українських державних гімназій у Сх. Галичині не розбудовано, а ще її зменшено через ліквідацію тернопільської гімназії. На північних українських землях взагалі ніколи не було ніякої державної середньої загальноосвітньої школи з українською мовою навчання. Про іншу шкільну мартирольогію у Польщі писано у нас багато, при чому на окрему увагу заслуговують статті п. Ів. Герасимовича з ділянки вселюдного шкільництва і п. Волод. Кузьмовича про середні школи та шкільну політику. Говорили теж чимало і у польських законодатних установах наші посли і сенатори, ілюструючи свої промови обширним фактичним і статистичним матеріялом.

Як реформатори шкільництва виступили у Польщі брати Єнджейовичі як міністри освіти. Основній зміні підпали передовсім гімназії. Критиків цієї реформи — і то зовсім слушних — є дуже багато. Реформі не ворожать довгого життя. Ця реформа відбилася відемно на нашому стані посідання в державних гімназіях. Зліквідовано дві нижчі кляси і ліквідується дві вищі. Ходять вістки, що дві дотеперішні найвищі кляси в українських державних гімназіях, які повинні бути зорганізовані в окремі загально-освітні дволітні ліцеї, у великій більшості перетворені в українські паралельки при польських державних загально-освітніх ліцеях. Отже з двох найвищих кляс при теперішніх самостійних українських державних гімназіях мають повстати переважно несамостійні ліцеї. Тяжко теж буде дістати концесію на приватний ліцей.

Концепцію українських паралельок під одним дахом здійснюється вже нині при одній з польських тернопільських гімназій. Утраквізм у мові навчання не здав життевого іспиту, не здасть його напевне і відгребана концепція паралельок, тим більше, що згідно з інтенцією авторів малиб вони мати не переходовий, але постійний характер. Не здали його істнуючі паралельки в Бережанах і Стрию, про що знають сказати дещо не тільки шкільні, але й інші чинники.

Не диво, що українське громадянство до концепції українських паралельок при польських державних гімназіях ставиться дуже сторожко і слушно її поборює. Заходить оправдана обава, що в майбутності можуть в цей спосіб зникнути й усі українські державні гімназії як самостійні заведення.

Тернопільське українське громадянство приняло розпорядок кураторії з великим огірченням, **бо це не є ніякою рекомпенсатою за незаслужену болючу втрату з 1930 р. Рекомпенсатою може бути тільки й одиноко реактивування гімназії, зліквідованої безпідставно перед шости роками.** Цитований розпорядок кураторії з 26. травня ц. р. Нр. II — 16339/36 повинен підпасти негайно міністерській ремедурі у тому напрямку, щоб створено в Тернополі самостійну державну гімназію з українською мовою навчання.

Вшехпольське віче в серпні 1930 р. рішило домагатися від уряду ліквідації тернопільської гімназії. Невдовзі це сталося фактом. Вшехпольське віче в Тернополі з початком травня ц. р. при співучасті д-ра Ст. Гломбінського рішило знову не допустити до створення в Тернополі української самостійної державної гімназії. Фактом став цитований розпорядок кураторії з 26. травня ц. р. **Чи про все має рішати вшехпольська вулиця?** І чи рішальні урядові чинники мусять її слухати? Побачимо, які будуть дальші урядові акти у цій справі.

Д-р Степан Баран.

Хто терпить за громадську працю.

Нові напади на українців „Універсула".

Букарешт, 1-го червня 1936.

Ледве позбувся судових анкет — у справах із хабарницько-ґешефтярською закраскою — директор щоденника „Універсул" п. Стелян Попеску, а вже відновив свою „оборонну акцію" проти української „ірреденти" на Буковині. Один шовіністичний провінціяльний „журналіст" обговорює обширно в „Універсулі" останні „українські аґітації" в місцевости Карапчів над Черемошем.

„Відколи прилучили Буковину до Румунії — читаємо там, — ведеться у згаданій громаді україноманська (!) пропаґанда і замісць румунізування тої колись румунської місцевости із жалем стверджуємо, що вона пропадає для нашої справи. Два студенти, Лазар і Ґеджя, розагітували нашу громаду та заохотили селян підписати меморіял до чернівецького православного митрополита у справі введення української мови у богослуженні. Меморіял підписали дня 9. V. в імені громади М. Лазар та І. Грек і заявили там, що гром. Карапчів має 99% українського населення, яке домагається української мови в церкві. Якби митрополит не одобрив цього прохання, громада загрозила, що перейде на іншу віру".

„Митрополит не відповів, а вислав дня 20. V. одного панотця розслідити підозрілу діяльність місцевого пароха о. Ковака. В день інспекції селяни не пішли до праці, але чекали на вислід цього слідства та манїфестували свою солідарність з о. Коваком. Підчас цього заворушення падали такі оклики: „Геть із прибувшими патріотами! Коли вони не хотять української мови, нехай будують собі власну церкву".

Не продовжуємо далі цього донощицького витягу з „Універсула", бо його переляк не оправдався; це був плід його маячень та хорої фантазії.

Одначе зазначуємо, що саме такі ідейні одиниці, як о. Ковак та згадані студенти, що на місці ведуть освітню роботу серед сільського населення, не зважаючи на переслідування жандармів та всякі слідства — є, на жаль, нечисленними дійсними працівниками на буковинській українській ниві. На них падуть ці удари, а не на тих палких імпровізованих „поетів" або всяких недоуків „ідеольоґів" та вуличних пресових героїв. Бо на таких непродуктивних „стопроцентових" не звертає своєї уваги навіть і чуйна преса румунських шовіністів.

о.

СВЯТО ПОЛЯГЛИХ.

ПОКЛІН ПОЛЯГЛИМ У БЕРЕЖАНАХ.

Дня 1. червня, в другий день Зелених Свят, українське громадянство міста Бережан вирушило у процесіональнім поході по вечірні на військовий цвинтар, щоб віддати поклін могилам поляглих українських героїв. У поході взяли участь усі священники з Бережан під проводом о. мітрата А. Базюка зі Львова, представники всіх українських установ з вінками, молодь і старше громадянство. Під великим каміним хрестом відправив о. мітрат Базюк з духовенством збірну панахиду; відтак були ще окремі відправи на могилах Українських Січових Стрільців. Співав хор „Бережанського Бояна" під дириґентурою д-ра Міґоцького. По відспіванні стрілецької пісні „Журавлі" вшановано память поляглих 2-хвилинною мовчанкою. Похід розвязався біля могили першого окружного отамана, д-ра Осипа Ковшевича, на котрій відправлено окрему панахиду. Порядок у поході і почетну сторожу біля могил держали луговики під проводом голови „Повіт. Лугу" адв. В. Лоґуша. Приготуванням свята могил у Бережанах і зорганізуванням процесіонального походу занялася місцева філія Т-ва Охорони Воєнних Могил під проводом свого голови, о. дек. Евзевія Бачинського.

ПЕРЕД СТРІЧЕЮ

ШУШНІГА З МУСОЛІНІЄМ.

РИМ, 3. 6. Стефані. Австр. канцлер Шушніг стрінеться у найближчих днях з Мусолінієм, правдоподібно в якомусь місті над Адрійським Морем.

РИМ, 3. 6. ПАТ. Канц. Шушніг в товаристві австр. посла виїхав з Венеції до одної з купелевих місцевостей над Адрійським Морем, де правдоподібно стрінеться з Мусолінієм.

АНГЛІЙСЬКІ ПАРЛЯМЕНТАРИСТИ У МУСОЛІНІЯ.

РИМ, 3. 6. ПАТ. Мусоліні приняв групу анг. парляментаристів під проводом льорда Менсфільда, що викликало широкі коментарі. Ніякий офіційний комунікат не появився, з чого можна вносити, що італ. уряд старається надати цій візиті як найменше розголосу.

БАДОЛІО В ІТАЛІЇ.

НЕАПОЛЬ, 3. 6. ПАТ. До Неаполю причалив марш. Бадоліо; повитали його представники влади та фашистівської партії, крім того маси людей.

ЖЕРТВИ ВІЙНИ В АБІСИНІЇ.

РИМ, 3. 6. ПАТ. Як подає „Трібуна", за час італьо-абісинської війни полягло 1147 вояків, 125 померло від ран, 31 пропало без вісти, 100 згинуло, повнячи службу. З тубильців згинуло 1086, з того 507 на північному фронті, а 579 на полудневому.

ЧІЛЄ ПРОТИ ПАНАМЕРИКАНСЬКОЇ ЛІГИ НАЦІЙ.

ЛЬОНДОН, 3. 6. ПАТ. Чілійський уряд пропонує: 1) створити двосторонні мішані комісії, що запобігалиб війні; 2) спрецизувати поєднавчу процедуру в рамах панамериканських пактів; 3) не творити ніякого панамериканського міжнародного трибуналу, лише дальше підчинюватися гаському; 4) не примінювати ніяких санкцій крім зірвання дипльоматичних взаємин.

Таким чином Чіле виступає проти ідеї панамериканської унії та боронить позицій женевської Ліги Націй.

КУРС СИЛЬНОЇ РУКИ В ПАЛЕСТИНІ.

ЄРУСАЛИМ, 3. 6. ПАТ. Брит. влада видала окружним комісарям приказ змушувати власників отворити склепи під загрозою грivни. Військо дістало поліційні права. Виріб та ввіз вибухових матеріялів заборонений.

Новий декрет має на меті зломити страйк.

ЄРУСАЛИМ, 6. 3. ПАТ. З Єгипту прийшла нова військова підмога.

1009 АРЕШТУВАНЬ СЕРЕД ПАЛЕСТИНСЬКИХ АРАБІВ.

ЄРУСАЛИМ, 3. 6. ПАТ. Від початку заворушень арештували 1009 арабів та 94-ох жидів.

ЧЕСЬКИЙ ГЕНЕРАЛЬНИЙ КОНСУЛЯТ У КИЄВІ.

МОСКВА, 3. 6. ТАСС. Від 1. ц. м. отворила Чехословаччина ґенеральний консулят у Києві.

Прилюдна скарга до міністерства скарбу.

Пишуть нам: В окрузі скарбової палати у Львові є скарбовий уряд в Радехові. Мабуть нема другого такого скарбового уряду, де панувалиб такі непорядки і зловживання при стяганню податків. Нпр. на території збірної громади Ляшків, з поручення скарбового уряду побирають податки солтиси. Кожний солтис пояснює собі податкові приписи по своєму. Один побирає 10 прц. надзвичайного додатку, без огляду на знесення і спротив сторони, другий ні, один побирає кошти упімнення, хотяй упімнення не було, у висоті **2 гр.**, другий **3 гр.**, а інший 1.50 зол. Хотяй сторона вплатила податок, упімнення посилають і екзекутори непокоять платників. А коли покривджена сторона скаржиться в скарбовім уряді, то там почує: „То ніц, же побрано венцей, аби не мнєй". Зазначеної надплати знову не хоче признати пан солтис, бо нема зазначено цього в книгах. Таких надплат у сторін, які не визнаються на приписах, є грубі тисячі, безправно стягнені з платників, і яких ніхто не звертає. А кілько відсотків стягнено при вимірі нижче 10 зол. противзаконно?

Стягають податки навіть з тих, які не мають ніяких ґрунтів, а хотяй в урядах крутиться панів без ліку, нема кому десятками літ справдити ґрунтові книги. Через такі непорядки в 1936 р. нема де заплатити податків і платники побоюючись відсотків упімнень і кар за проволоку вже другий місяць питають, де заплатити податки і нема того, щоб податки взяв. В половині травня ц. р. дали розпорядок, що прийде урядник до Хмільна і буде побирати податки від кількох громад. Платники зійшлись, зробивши десятки кільометрів дороги, але урядник не приїхав, податки невплачені, а кошти покриє платник, який хоче платити, та нема кому взяти.

Може би міністерство скарбу зробило раз порядок, і не наражало платників на страти при податках, що вже й так вишрубовані до надмірної висоти.

Податник.

Профанація памяти Івана Франка.

Жалюгідні інциденти на Франковому Святі в Нагуєвичах.

З приводу 20-ліття смерти І. Франка управа дрогобицької У.С.Д.П. уладила в дні 31. травня ц. р. Франкове Свято в Нагуєвичах. Про те свято було повідомлене й запрошене на нього все українське громадянство і безумовно орґанізатори мали найкращу волю. Однак з тим святом скоїлось щось таке, як недавно зі зїздом „діячів культури" у Львові: з нагоди рішили скористати комуністи й уладили черговий бешкет. На свято прибули гурмою „радянофіли" й відомі у повіті горлачі, між ними понад сотка жидів і поляків, як представники лівих жидівських і польських організацій.

На площі під голим небом естрада. На її фронтовій стіні видніє портрет Івана Франка. По обох сторонах портрету прикріплені червоні прапори. Над портретом — сплетений з чатиння тризуб, якого шпилі заквітчані жовто-блакитними китицями.

На естраду входить делеґація П.П.С. зі своїм червоним прапором, її провідник розвиває прапор і закриває ним тризуб. Видніють ще тільки жовто-блакитні квіти на тризубових шпилях. Падуть оклики: „Скинути жовто-блакитні краски!". На тризуб кидається кількох людей, що здирають жовто-блакитні китиці і ломлять та кидають на землю тризуб. На естраді не залишається ніде ні один український знак, ні одна українська краска. Все це ще перед офіціяльним відкриттям академії.

Перед саму естраду чвірками заходить невеликий відділ молодих хлопців і дівчат з жовто-блакитним прапором попереду, співаючи: „Не пора". Чути оплески, але й оклики: „преч з фашизмем, преч з О.У.Н."(?!) і в тім моменті починається на площі правильна битва. На відділ молодих хлопців і дівчат кидається під проводом жидівських молодців ґрупа ріжнонаціональних гостей. Літають у воздусі крісла, лискають ножі. Проф. Сабат кричить „поліція!", але поліція до цих „внутрішніх справ" не мішалась. Прибувші хлопці і дівчата збираються всі довкола жовто-блакитного прапора і під напором вп'ятеро численнішої юрби відступають з площі.

Починається „академія". Отвирає її д-р Рудольф Скибінський та витає президію. З черги виголошує гарний і пристойний, поважний реферат д-р Вол. Старосольський, проводючи паралелю між творчістю Шевченка і Франка.

Йдуть устні і письменні привіти від соціялістичних орґанізацій та деяких українських установ. Представник ППС говорить про великий зріст сили своєї партії в останньому часі, — що

влада в Польщі належиться селянам і робітникам і що опираючись на ідеольогії Франка українські і польські робітники обєднаються в „людовім фронті“, який єдино може вивести Польщу на праву путь. Після нього промовляє представник польського робітничого університету вказуючи на те, що польський соціялізм принесить українському народові рівність і братерство (оклик з авдиторії: „а де воля?“).

Один старший робітник українець, як давний знайомий Івана Франка, говорив свої спомини про Франка. В імени львівської робітничої кооперації складав привіт д-р Сабат, доказуючи, що тільки на Совітській Україні здійснились поетові гасла, що боротьба проти большевицького режіму на Україні є ділом „ундо-фашистівських ворогів працюючого люду“, щоб його таким чином обманути і тим лекше над ним „панувати“.

Представник перемиської робітничої громади вказував на те, що „ундо-фашистівсько-клерикальна кліка“ переслідує далі Франка і по його смерти, бо ще нині з читалень „Просвіти“ викидається Франкові твори та головно Товариство „Просвіта“ не допускає до їх популяризації (?!).

Один промовець підкреслював значіння майбутньої оселі ім. Івана Франка, що має бути заснована дрогобицькою робітничою громадою в Нагуєвичах: її значіння буде в тому, що в ній виховуватись будуть і виростатимуть діти нашого народу під знаком червоного прапору.

Промовляли теж представники української соц.-радикальної партії і радикальних „Каменярів“, але їх промови, хоч ішли перед польськими, потонули у покликах польських промовців, що закликали до організації „людового фронту“, як одинокого чинника, який забезпечить польській державі силу і могучість.

Відчитані були м. ін. привіти від Головного Товариства „Просвіта“, (що ніби викидає твори Франка з читалень!), від Головної Управи Рідної Школи та Союзу Українок у Львові. З національних повітових установ Дрогобича вислали привіти Повітовий Союз Кружків Р.Ш. і Союз Українок. Всі промови та привіти були переплітані співами хору з Даляви і Добрівлян та хору робітничої громади в Дрогобичі: співали здебільша робітничі пісні й соціялістичні гимни, а кожна з продукцій була оплескувана авдиторією, що розмістилась посередині площі. Це були справдішні учасники свята різної національности, а було їх около 500. Після оплесків всі вони підносили враз до гори пястуки. Позатим була на площі около тисячка видців. Не було на тім святі ні одної української установи дрогобицького повіту з виїмком одної читальні з повіту, яка несла червоний транспарент. Здержались від свята майже всі місцеві селяни з Нагуєвич а місцева молодь відмовилась від участи у тзв. партійній міліції, що мала удержувати порядок.

Свято покінчилось відспіванням соціялістичних інтернаціональних гимнів. Українських національних пісень ані українського гимну не співано.

Після пятої години покінчилось те свято. По дорозі з Нагуєвич до Дрогобича повстав тепер боєвий фронт між вертаючими зі свята діячами та гуртками молодих людей, які не хотіли пропустити вертаючих домів. У висліді згаданої кривавої розправи, яка відбулась перед початком свята і після нього, приміщено кільканацять тяжко ранених осіб у дрогобицькому шпиталі...

Так спрофановано память того Великого Громадянина й Українського Патріота, для якого любов до трудящого народу й усього світа праці була нероздільна від любови рідного краю...

Хто винуватий у цьому і чому ініціятори та організатори свята не засекурувались перед елементами, що внесли у свято такі скреготливі тони?!

ПРЕЗИДЕНТ НІКАРАГУІ УСТУПИВ ПЕРЕД ПОВСТАНЦЯМИ.

ПАРИЖ, 3. 6. ПАТ. З Манагуї подають, що **президент Нікарагуї ген. Заказа подався до димісії. Нового президента заіменує вожд повстанців ген. Зомоза.**

МАНАГУА. 3. 6. ПАТ. Ген. Зомоза заявив, що вся Нікараґуа за винятком президентської палати і двох недалеких фортів находиться під його владою. Форт в провінції Леон вивісив білий прапор.

Ген. Зомоза утворив новий революційний уряд. Офіційний комунікат стверджує капітуляцію през. Закази

10. роковини през. Мосціцького.

У ЛЬВОВІ.

На Марійській площі відбулася вчора маніфестація комбатантських спілок, які зібралися з прапорами. Голова їхньої федерації Ґолуховський виголосив промову, орхестра відіграла державний гимн, а тоді похід вирушив до воєвідства. Делегація комбатантів зложила на руки воєводи побажання для президента.

У ВАРШАВІ

Вчора пополудні молодь варшавських народніх та середніх шкіл зібралася на подвірю замку з прапорами та орхестрами. Між представниками шкільної молоді був також мін. віроісповідань та освіти Сьвентослявський. Один учень виголосив промову, опісля хори та орхестри виконали декілька пісень. З нагоди роковин варшавська біржа не відбула нинішнього засідання.

Чого не вільно секвеструвати?

У звязку зі скаргами, які напливають до міністерства скарбу на неправильну екзекуцію у рільників, міністерство скарбу вислало до скарбових палат обіжник, в якому зазначує виразно, що коли ходить про живий та мертвий інвентар і запаси землеплодів у рільників, то вільно займати тільки надвишки тих рухомостей понад норми, які устійнили скарбові палати для поодиноких округ згідно з міністерським обіжником з 1933. р. Тому ніяк не вільно займати коня, корови, свині і т. п., якщо вони находяться в господарстві в скількости одної штуки в поодинокім роді звірят. На випадок заняття надвишки живого інвентаря заняті звірята можна забрати з господарства і віддати під нагляд третьої особи тільки на випадок, коли екзеквований довжник заняті раніше рухомости прогайнував або опрятав, так, що заходить побоювання, що він знову це зробить. У всіх інших випадках не вільно забирати з господарства занятого живого інвентаря. Це не торкається очевидно тих випадків, коли заходить оправдана потреба продати забрані звірята поза місцем заняття, але й тоді вільно це робити не скорше, ніж вимагає цього час, потрібний, щоб доставити звірята на місце продажі.

Начальники скарбових урядів мають негайно повчити про це поборців і упередити їх, що за знехтування цього обіжника чекає строга відповідальність.

Великий процес ОУН у Львові.

Восьмий день розправи.

В середу зізнавав ще до год. 12-ої вполудне *підс. Р. Мигаль.* Спершу підсудний давав вияснення на низку питань оборонців, предсідника і прокуратора та двох підсудних. Опісля відчитано частинно його зізнання зі слідства.

ПИТАННЯ ОБОРОНЦІВ І ВИЯСНЕННЯ Р. МИГАЛЯ.

На питання оборонця Р. Мигаля *І. Яримовича* підсудний вияснив, що йому давали накази і доручення підс. Бандера і Підгайний. Сам підсудний не міг давати нікому ніяких наказів, бо не мав до цього компетенції. На дальше питання цього оборонця чому підсудний саботував та ударемнював виконання деяких організаційних наказів та якими мотивами кермувався при цьому — підс. Мигаль відповів, що ясної відповіди не може дати. Памятає, що підсудним заволоділи якісь імпульсивні враження. Не вмів теж вияснити на питання свого оборонця, чому добровільно згодився виконати четвертий раз замах на Бачинського, хоч у попередніх трьох випадках старався ударемнити замахи на Бачинського. Додав, що тоді кермувався якимись підсвідомими почуваннями, а не розумом. Підсудний каже, що Підгайному дав негайно відповідь, що вбє Бачинського і тоді зовсім довше не призадумувався над цим. Далі підсудний вияснив свому оборонцеві, що до своєї стрічі з Бачинським у Пасажі Міколяша не мав ще наміру вбити його. Не памятає теж про що розмовляв з Бачинським по дорозі з Пасажу Міколяша до ресторану, який приміщується на перехресті вул. Коперника і вул. Пелчинської. Заявив, що раніше пив пиво, горілки ніколи, а в ресторані випив кілька пляшок пива і пив горілку. Признає, що не памятає, про що підсудний балакав з Бачинським по виході з ресторану і коли витягнув револьвер та з якої віддалі міряв до Бачинського. Не пригадує собі, що діялось від часу убивства Бачинського до хвилини, як передав револьвер Косівній. Зізнав, що день перед убивством дир. Бабія і в дні вбивства 25. липня 1934. р. ночував у помешканні Сенькова, якого вишколював. Критичного дня коло 9. год. рано пішов до міста на сніданя і з надзвичайних часописних додатків довідався про убивство дир. І. Бабія. На питання, яка в нього вдача, підсудний відповів, що є меляхоліком. Реаґує негайно на такі явища, як нагла небезпека, переляк або нещастя. У першій хвилині не здає собі справи і щойно пізніше освідомлює собі її. Про випадок, який трапився підсудному у вязниці, підс. Мигаль не хоче говорити. Підсудному здається, що в його родині були умово хорі.

По відповідях на питання обор. Яримовича кілька питань поставив ще прокуратор і після того підсудний давав вияснення на низку питань *обор. д-ра Горбового.* Признав, що з підс. Равликом знався. Спершу взаємини між підсудним і Равликом були добрі, опісля гнівалися майже три роки за стіл, який підсудний забрав Равликові зі сусідньої кімнати в Академічному Домі. Щойно в 1934. р. підсудний стрінувся з Равликом у Ринку, мерщій до нього заговорив і запросив Равлика до ресторану на вечерю. Пригадує собі, що підчас убивства ком. Чеховського в Академічному Домі радив Студентський Конгрес. Тоді одні студенти виїздили, другі приїздили. Підс. Равлик теж виїхав з кількома студентами. Заявив, що рішуче не балакав з Равликом про атентат на ком. Чеховського ні про слідкування за ком. Федунішином. Не пригадує собі, чи Равлик був у лютому на панахиді по Басарабовій. Підсудний був у церкві тому, щоб провірити, чи в церкві розкинуть летючки, що їх роздав сам підсудний. Заявив, що підс. Равликові не давав летючок, щоб він їх розкинув. Летючки дав Атаманчукові і за це його суд засудив. Підс. Равлика обтяжив у слідстві, щоб слідство якнайбільше замотати. Обтяжив теж Гуменного. Летючки, які починалися словами: „Український народе!“ друкувалися у друкарні „Час“ на весну в 1932. р. і за це була навіть розправа. Не знає, хто брав летючки на повіти: Перемишль і Лісько. Підсудний зізнав, що у слідстві був пригноблений і давав відповіди на всі питання, які йому ставили в альтернативній формі.

ХТО ПРАЦЮВАВ У РОЗВІДЦІ ОУН?

По вияснениях на кілька дальших питань обор. д-ра Горбового підсудний заявив, що не знає, хто працював у розвідці крім померлої М. Косівної. Заявив, що ОУН послугувалося дуже часто у цій праці нечленками, а навіть польками. Опісля підсудний давав ще вияснення на питання предсідника, прокуратора та обор. д-ра Горбового. На внесок цього оборонця суд рішив відчитати частинно зізнання підс. Р. Мигаля, якими він обтяжив підс. Равлика і Гуменного. Перед відчитанням слідчих зізнань підс. Мигаль признав ще раз на питання прокуратора, що неслушно обтяжив у слідстві і Гуменного і підс. Равлика. Зізнав, що підс. Сеньків не належав до ОУН. Підсудний знав це на тій основі, що був його добрим приятелем. Сеньків виростав у середовищі польськім і в його родині говорили і говорять по польськи. Щойно підсудному вдалося навчити Сенькова говорити по українськи і втягнути його до читальні. На питання предсідника, чи брав гроші за приналежність до ОУН підсудний рішуче заперечив кажучи, що мав лише до диспозиції деякі фонди.

На питання обор. д-ра *Е. Давидяка*, чи Сеньків знав, що має нарисувати деякі особи, ваки пішов до консуляту, чи довідався щойно після свого повороту з консуляту підсудний відповів, що Сеньків довідався щойно після повороту з консуляту. На питання обор. *д-ра В. Гриньовського* підсудний зізнав, що Королишин ходив на вул. св. Петра, де мешкав убитий дир. І. Бабій, щоб перевести на місці вправу. Качмарський знав про цю вправу. На питання обор. *м-ра Жилиевського* підсудний відповів, що недužував на серце і його лікував д-р Білозор. Не дав відповіди, чи хотів скінчити самогубством. Заперечив, щоб хотів відсунутися від ОУН. Один такий момент був підчас конфлікту з Малюцою. На питання обор. д-ра *Ст. Шухевича* підсудний вияснив, що члени ОУН діставали приказ або устно або листовно. На дальше питання цього оборонця, чи памятає, коли застрілився Стронський (урядовець з большевицького консуляту у Львові — прим. Ред.) і коли зладжено пляни підсудний відповів, що пляни зладжено по вбистві Стронського.

ВІДХИЛЕНЕ ПИТАННЯ.

Питання д-ра Горбового, де підсудний свобідніше почувається чи при складанні зізнань, тут у суді чи у слідстві — предсідник на внесок прокуратора відхилив, а трибунал затвердив цю постанову.

ЗАПИТИ І ВИЯСНЕННЯ МАЩАКА ТА РАВЛИКА.

На питання підс. Мащака, чому підсудний не скаже, хто був пропагандовим референтом, Мигаль заявив, що саме він був цим референтом. По кількох вияснениях підс. Мащака підс. Равлик просив, щоб підс. Р. Мигаль виявив, хто возив нелегальну літературу до Равщини і запитав, чи ним був Стахів? Підсудний заперечив, але додав, що особа, яка возила туди летючки, була студентом прав та середнього росту. Підс. Равлик вияснював, що Мигаль у слідстві не запевняв, щоб летючки возив саме Равлик, лише здогадувався. Равлик додав, що якби прокуратор був переслухав свідків, яких він подав у слідстві, то він нині не сидів би на лаві підсудних.

На питання обор. д-ра *В. Загайкевича*, — що підс. Мащак знає про смерть свого батька, цей відповів, що його батька порубали мадяри з іншими інтернованими на вулиці у Перемишлі в 1914. р. На питання обор. д-ра Горбового до якої округи належала Рава Руська підс. Мащак відповів, що західна частина Галичини належала до одної округи.

На питання одного судді присяглого і предсідника підс. Мигаль зізнав, що Бачинський був без праці і тоді часто заходив до кооперативи, де саме працював підсудний. Додав, що просив навіть п. А. Добрянського, щоб дав працю Бачинському. На питання прокуратора чому для конфідента шукав за працею підс. Мигаль відповів, що тому, щоб позбутися Бачинського і щоб він більше не приходив до нього до кооперативи.

Р. ШУХЕВИЧ НЕ БУВ БОЄВИМ РЕФЕРЕНТОМ.

Після того підс. Б. Підгайний вияснив, що підс. Р. Шухевич не був боєвим референтом в літі 1933. Підс. Б. Підгайний зізнав, що літом в таборах у Карпатах відбувалися курси ОУН. З цією метою підсудний виробив собі окружний білет в Орбісі та їздив до таборів. Одночасно обор. д-р Ст. Шухевич поставив внесок, щоб суд допустив доказ з актів Орбісу на обставину, що дійсно Підгайний виробив собі в літі 1933. р. такий білет на окружну їзду по краю. Отже підс. Р. Шухевич не міг бути одночасно таким референтом, яким був Підгайний.

СПОВІДЬ Е. КАЧМАРСЬКОГО.

По півгодинній перерві відчитано ще частинно зізнання підс. Р. Мигаля щодо конфронтації Гуменного і Равлика з Мигалем і після того дві години сповідався підсудний *Евген Качмарський*. Підсудний признався до приналежности до УВО і до ОУН, бо не міг погодитися з (предсідн. не дозволив йому далі говорити). Осудив свої зізнання зі слідства. По виході з вязниці з Равича в липні 1933. р. виїхав на вакації до Бібрки, де його арештували. Як вийшов з арешту, Підгайний навязав з ним контакт і доручив скуповувати підсудному зброю. Зізнав, що належав до читальні на Богданівці, де піднайшов одну особу до ОУН. Притягнув теж до ОУН Мацейка і Залізняка. В березні 1934. р. Підгайний повідомив підсудного, що ОУН рішило вбити Бачинського і доручив перевести підсудному цю роботу. Підгайний заборонив уживати до цього вбивства молодих людей і доручив пошукати підсудному собі іншого помічника. Тоді підсудний хотів взяти собі Яроша на такого помічника, якого теж старався притягнути до ОУН. Одначе Ярош рішуче відмовився вступити до ОУН, бо ставився вороже до цієї організації та осуджував її методи. На пропозицію підсудного Ярош прирік допомогти йому, але слова теж не дав. Опісля Ярош навіть зустрічувся з Підгайним і згодився взяти участь у вбивстві. Далі підсудний оповідав, що Підгайний звів його з Мигалем у справі вбивства Бачинського, а два дні перед намаганим вбивством приніс два ножі підсудному і два револьвери. Підсудний переконався на коті, що ножі не були затроєні. У Великодню суботу підсудний пішов до Яроша, але цей став викручуватися і тому підсудний взяв собі за помічника Королишина. Опісля підсудний оповів, як він стрінув Бачинського на Ринку з Мигалем, який попрощався з Бачинським скоріше, ніж перед 9. год. вечором, як було умовлене. З Ринку підсудний встиг зайти на вул. Декерта ч. 14, де мешкав Бачинський на 2 хвилини перед його приходом. Там запитався Бачинського за одну людину, а одержавши негативну відповідь зранив його ножем у праву руку, опісля зранив ще два рази. Одначе Бачинський став утікати. Підсудний хотів стрілити до нього, але Бачинський упав у тій хвилині. Підсудному стало жаль Бачинського і вернувся. Королишин теж почав утікати. По цім невдалім замаху підсудний передав зброю Підгайному в год. 9.45 вечором та оповів йому про хід замаху. На питання предсідника зізнав, що у слідстві зізнав про Яроша тому, що сидів у карцері без верхнього одягу і потверджував те, що йому підсували. Про Королишина не хотів говорити, бо міркував, що Ярош скоріше викрутиться тому, що був невинний.

На питання прокуратора чому не подав видуманого прізвища нпр. Мацейка, підсудний відповів, що про Мацейка не згадував тому, бо думає, що він теж арештований. На питання обор. д-ра Горбового підсудний відповів, що міг Бачинського застрілити за першим разом, бо був близько нього і подав опис одіння, в якому був сам убраний і Королишин критичної суботи.

На питання **обор. д-ра В. Старосольського** підсудний зізнавав, що у слідстві говорив про Яроша тому, бо прийшла йому скоріше на язик така думка. Далі підсудний оповів про свою участь у другому плянованому замаху на Бачинського в Єзуїтському городі. Зізнав, що Мигаль був загрожений по виході Бачинського зі шпиталю і тому замах мав бути виконаний негайно в неділю. Признав, що до цього другого замаху знову тягнув за помічника Яроша. На питання предсідника, що це було нерозумно тягнути Яроша вдруге після його першої відмови, підсудний відповів, що до Яроша звертався тому, бо не боявся, щоб він міг зрадити підсудного. Крім того хотів Яроша поставити перед доконаним фактом. На питання предсідника заявив, що ОУН не практикувала так, людей змушувати до роботи і таким чином ставити їх перед доконаний факт.

Предсідник відчитав дотичний уступ зі слідчих зізнань підсудного про те, що Ярош дійсно прийшов тоді на вул. Осолінських, але довідався, що Бачинський відійшов уже з Мигалем. Підсудний зізнав, що його зізнання у слідстві неправдиві і що Ярош не був при вул. Осолінських.

Опісля підсудний зізнавав про свою участь у плянованім замаху на вязничного комісаря В. Кособудського. До цієї роботи визначив підсудного Підгайний у травні 1934 р. Кособудського мав убити у стрийському парку, біля керниці один боєвик, два інші мали обороняти відворот. З дальших зізнань виходить, що тим боєвиком мав бути Мацейко. Тоді до замаху не дійшло, бо Підгайний в 8 год. веч. наказав розійтися. Замах відложено на чергову неділю. Мигаль повідомив, що Кособудський є на кінних перегонах. Гасло до замаху мав дати Підгайний. На питання предсідника підсудний заявив, що ходив тому до стрийського парку, бо замах мали виконати боєвики з його трійки і він хотів бути посередником між Підгайним і боєвиками. Одначе і тим разом не дійшло до замаху, хоч була — каже підсудний — ідеальна нагода, бо Кособудський ввійшов до ресторану на площі Східних Торгів, де був паркан і діри.

(Тут предсідник наказав розсадити окремо Мигаля від Підгайного, бо сидячи разом оба порозумівалися і сміялися). Підгайний наказав тоді відійти підсудному до хати, бо Кособудський запримітив уже підсудного, якого знав з його побуту у вязниці. Підсудний додав, що боєвики з його бойки Мацейко, Залізняк і Королишин мали тоді зі собою по дві гранати, які мали вжити підчас погоні.

Після того Підгайний наказав ще раз зійтися на площу і Підгайний врешті заявив, що справа з вбивством Кособудського вже неактуальна. Підсудний зізнав, що не знає, яка була роля Мацейка у Варшаві.

По коротенькій перерві підсудний зізнавав ще про вбивство дир. І. Бабія. Приказ до вбивства дир. Бабія приніс підсудному Мигаль. Дир. Бабія мали вбити при вул. св. Петра. Підсудний мав підчас погоні за вбивником унешкідливити поліційного агента, який ходив за дир. Бабієм і здогонив би вбивника. По оглянені терену підсудний рішив, щоб справник стріляв до дир. Бабія у брамі, опісля утікав подвірям і городами. Тому що Королишин і Залізняк були вже зживані, підсудний запропонував нових людей і звів їх з Мигалем. Одначе йому вони не подобалися і кінець кінців треба було вжити до цього вбивства Королишина і Залізняка. Підсудний додав, що такого приказу оба ці боєвики не дістали. Додав, що особи, які оглядали терен, не знали навіщо його оглядають. Мигаль не хотів Королишина до цього вбивства, але про нього таки думав. Признав, що Королишин переводив пробу одного вечора в терені. Вкінці підсудний заявив, що більше цією справою не займався і про вбивство дир. І. Бабія довідався з преси.

Предсідник відчитав частинно слідчі зізнання підсудного і відложив розправу в год. 2.15 до четверга 9 год. рано.

ВИСАДЖУЮТЬ МОСТИ.

ЄРУСАЛИМ, 3. 6. ПАТ. Нині рано висадили два мости та зірвали телеграфічні дроти на просторі одної англ. милі, на дорозі до Геброну. На цій дорозі могтимуть від тепер їздити лише легкі поїзди.

НОВИНКИ.

— **На уфундування вітражу в Успенській церкві** з нагоди 70-ліття о. кан. Д. Лопатинського зложив в захристії Успен. церкви: Д-р В. Щуровський 5 зол.

— **В Українськім Лікарськім Товаристві** читає 5. червня ц. р. в год. 7. вечір д-р Т. Е. Бурачинський реферат під наг. „Новітні напрямні будови та устаткування шпиталів“. 2207

— **Наукове Товариство ім. Шевченка у Львові** влаштовує в неділю 7. ц. м. з нагоди 75-ліття смерти свого Патрона Свято-Академію у формі спільного засідання всіх секцій Т-ва з такими викладами дійсних членів: 1. д-р Філярет Колесса: „Ритміка Шевченкової поезії“; 2. д-р Володимир Старосольський: „Арештування й засуд Т. Шевченка з погляду права“. Академія відбудеться в салі Музею Товариства, вул. Чарнецького ч. 24. Початок 11 год. передпол.

— **„Живі ляльки“.** Дня 4. VI. ц. р. (четвер) в год. 6-тій веч. іде в театрі Ріжнородностей заходом Батьківського Кружка при школі ім. кн. Льва на Личакові дитяча вистава „Живі ляльки“. Режисерка п. Іванна Полюгова дала себе вже пізнати львівській публиці в недавній подібній виставі „В чужім пірю“. Прекрасний балет ставить знову п. Тамара Панченко. Ціль незвичайно благородна, бо дохід із вистави призначений для учениці тої ж школи, бідної, малої сирітки, якої батько, емігрант, спочив цими днями на Личаківському цвинтарі. А що й білети дуже дешеві (по 35 сот. для дітей), то треба сподіватися, що батьки численно прибудуть із своїми дітьми на цю виставу.

— **Відзначення українського мистця.** Щороку в травні Міжнародне Товариство Екслібрістів улаштовує в музеї в Льос Анджелес велику виставу екслібрісів, яку сильно обсилають усі держави, так що ця вистава дає найкращий огляд щорічних світових осягів у тій ділянці мистецтва, так тісно звязаного з книжкою. Українські мистці беруть систематично участь на цих виставах, де завжди здобувають найвищі признання і їх книжкові знаки тепер знаходять великий успіх у чужинних збирачів. Цього року, як і попередніх, вирішено почесним відзначенням одного українського мистця, Святослава Гординського.

— **Товаришів-матуристів з 1906 р. коломийської гімназії** прошу подати свої адреси для устійнення дати товариського зїзду, назначеного на цей рік. — **Дм. Николишин, Коломия, Дідушицьких 24.**

— **Українська громада в Букарешті.** В домівці Громадянсько-Допомогового Комітету української еміграції в Румунії відбулися 21. м. м. за

гальні збори, на яких рішили побудувати свою власну хату. Для зреалізування цієї справи вибрано комісію в складі: полк. Г. Порховського, П. Яковенка та О. Деркача.

— **Страйки.** У 22 гарбарнях в Болехові застрайкувало 180 робітників, домагаючись підвишки плат на 30 прц. — У Володимирі в тартаках „Юхджон" вибух окупаційний страйк робітників, що домагаються підвишки зарібків на 15 до 30 прц. — В Ланцуті в городах ординації Потоцького страйкує 138 робітників, домагаючись підвишки плат і виплачення залеглостей. Страйк також окупаційний.

— **До церкви ОО. Василіян у Жовкві** доконано в ночі на вівторок влому. Злодії вкрали дві позолочувані чаші і розбили залізну касу, але нічого в ній не знайшли.

— **Холодний червень.** В цілій Німеччині обнизилася підчас Зелених Свят температура, а в Альпах, чеських і шлеських горах, а навіть у західних Карпатах упали сніги. Майже у всіх німецьких краях температура впала нижче зера. Холод дійшов до Сх. Галичини, де у вівторок і середу треба було вбиратися по зимовому. На думку метеорольогів холод потреває з малими перервами цілий червень, причому не обійдеться без дощів.

— **Комуністичний процес** відбувся в окружному суді в Станиславові. Засуджено обв. Чапу на 6 літ, Авербаха на 3 роки, Майданського на 3 і Паера на 2 роки. Всіх засуджених позбавлено громадянських прав на 5—10 літ.

— **Присуд на дефравданта.** Окружний суд у Золочеві засудив б. секретаря суду в Глинянах, Яна Плюшинського на 5 літ вязниці і втрату громадянських прав на 10 літ за спроневірення й фальшівництва, які управляв довгі літа.

— **Наслідки грому.** В часі бурі, яка перетягла над станиславівським повітом, ударив грім у мешкальний дім Михайла Ковальського в Старуні. Повстала пожежа, що вінищила цілу загороду. — Підчас бурі на пасовиську села Рудня луцького повіту грім убив двох 12-літніх пастухів і три корови. В осаді Дубин пов. Равич грім спалив старий деревляний костел.

— **Краєва хроніка.** До канцелярії громадського уряду в Любіні Вел. вломилися злодії й розпороли огнетревалу касу, з якої вкрали квоту 435 зол. — В Сухоставі пов. Копичинці Іван Волошин пробив ножем Михайла Бартновича, наслідком чого він помер. — Біля залізничого двірця в Жовкві переїхав особовий потяг 24-літного Якля Фенриха, епілептика, що згинув на місці. — У Стрию арештовано 23-літну Людвику Мрочковську, що посварившись з родиною Яремків, утопила їх 9-літну доньку в ропній ямі під Бориславом. — В Борщовичах пов. Перемишль вибухла у загороді Василя Гнатусяка пожежа, що знищила хату, стодолу і стайню. Вогонь повстав з причини браку комина. — До церкви в Ольшанах пов. Перемишль вломилися злодії й вкрали ріжні речі вартости 170 зол. — На гостинці із Бібрки до Львова 25-літний Йосиф Гуменюк з Підмонастириськ убив ножем 38-літного Івана Соханського із Шпильчина. Убивника арештовано.

— **Пожежа.** В загороді Томи Дереня в Ходачкові Вел. пов. Тернопіль загорілась сажа, від якої повстала пожежа, що при сильному вітрі знищила 22 сусідні загороди. В гашенні вогню взяло участь 12 околичних пожежних сторожей. Шкоду обчисляють на 60 тисяч зол.

— **Мешкання у гробі** викрили на цвинтарі у Скочині пов. Калуш. В гробниці родини Гурських, де були тільки три домовини, було настільки вільного місця, що замешкала в ній ціла родина жебраків, а саме Ян Вельгус, його жінка Агнішка, та двоє дітей. Щоб дістатися до гробниці, вони відсували плиту і по драбині сходили до середини. У гробниці знайшли ціле господарство Вельгусів, сінники зі соломою, постіль, кухонну посуду, а навіть гармонію. Як виказало слідство, родина мешкала там чотири тижні.

— **Арештування сержанта.** З доручення прокуратора військового суду в Перемишлі арештовано сержанта Міщака, що як платник 3. п. львівських стрільців спроневірив кількадесять тисяч золотих.

— **Спроневірив резервовий фонд.** Директор Заліччкового Т-ва в Хшанові, Августин Дзюба, спроневірив до спілки з касієркою 250 тисяч зол. і втік. Розписано за ним стежні листи. Товариство мусіло частинно припинити виплати, а на покриття шкоди віддало свій резервовий фонд.

— **Убивство.** В Міньську Мазовецькому Лейба Хаскелевич застрілив вахмістра 6. п. уланів Яна Буяка наслідком особистих непорозумінь. Убивника арештовано. У звязку з убивством прийшло до протижидівських заворушень. Кількатисячна юрба била шиби в жидівських домах і крамницях і нищила їх. Підпалили один кіоск, а один жидівський домик струтили до ріки. Було 41 жидів ранених. Спокій привернула щойно поліція, що приїхала автами з Варшави.

— **Жидівська статистика.** Як стверджує урядова статистика, в Польщі живе коло 3.200.000 жидів, творячи 10 прц. населення держави. Жиди живуть переважно по містах. У 652 містах Польщі, що начисляли 6.658.500 мешканців, було 2,138.160 жидів, отже 32 прц. У 1925 р. найбільше мали їх Варшава (310.000) і Лодзь (156.000). Процентово найсильніше обсаджені жидівським елементом були Білосток (52 прц.), Люблин (40 прц.), Вильно (38 прц.) а щойно по тих містах ідуть Лодзь (35 прц.) і Варшава (33 прц.). 40 прц. жидів живе з торговлі і промислу. Але й деякі ремесла опанували жиди. Нпр. у Варшаві між фабрикантами шапок і капелюхів є 95 прц. жидів, між годинникарями 86 прц., між кравцями 68 прц.

— **Золото в Абісинії.** До Риму повернув італійський ґеольоґ, проф. Фабіяні, що був провідником наукової виправи, яка слідкувала за італійською армією і досліджувала ґеольоґічну будову здобутих країн. У своєму звіті він подав цікаві подробиці щодо мінеральних багацтв Абісинії. Проф. Фабіяні ствердив велику скількість золотого піску в руслах рік: Анееба, Гаш, Мареб, Такаце й Уолеґа. Також у провінції Джіма на дні гірських потоків знайшов грудки золота, що важили кілька ґрамів. Досі, при примітивнім способі перемивання золотого піску продуковано в Абісинії коло 700 кг. золота річно. Проф. Фабіяні запевнює, що до двох років ця продукція побільшиться до 10 тисяч кг. річно. Не дивниця, що в цілій Італії виступає велика горячка золота і багато італійців голоситься на кольоністів до Абісинії.

— **Французька музична нагорода.** Як повідомляє французька преса, музичну нагороду „Крессан" одержав Шарль Кехлін за „Симфонію гимнів" з текстом композитора. Твір складається з пятьох частин: 1) гимн до сонця, 2) гимн до дня, 3) гимн до ночі, 4) гимн до молодости, 5) гимн до життя. Висота нагороди „Кресан" 20.000 фр. Крім того призначено 5.000 фр. на копію партитури і 15.000 фр. для музичного товариства, що виконає цей твір.

— **Большевики приймають лікарів жидів.** Совітський уряд позволив осісти в Совітах 80 лікарям жидам, що виемігрували з Німеччини. Досі дали большевики пристановище 70 жидівським лікарям з Німеччини. Крім того 50 студентам медицини з Німеччини позволили большевики кінчити медичні студії в Росії.

— **Жертва науки.** Американський учений лікар, проф. Єльов рішив досліди на собі, яку найвищу температуру може знести людський організм. У своїй університетській лябораторії в Ню Йорку проф. Єльов замкнувся у скляній кабіні і при помочі спеціяльного приладу поступенно підвищував теплоту. Осягнувши 94.5 ст. Цельзія вчений зімлів і помер на удар серця.

— **134 убитих автами що тижня.** Німецьке міністерство шляхів оголосило, що в останньому тижні від самоходів у Німеччині згинули 134 особи, а 4.064 потерпіли рани. Пересічно гине в Німеччині що тижня від самоходів 120 осіб, а 3.000 буває ранених. Міністерство закликає прохожих, щоб на вулицях і дорогах більше на себе уважали.

— **Сонішна мова в Туреччині.** Підчас лінґвістичного конґресу, що відбудеться в серпні ц. р. в Анкарі, головним предметом дискусії буде теорія т. зв. сонішної мови. Так мають назвати турецьку мову. Визначні турецькі лінгвісти мають предложити свої тези, доказуючи конечність ввести загальну сонішну мову.

— **Ріжні вістки.** В окрузі Златіца в Болгарії лютилася громовиця, при чому від громів згинуло 13 осіб. — Із туристичного літака, що летів з Женеви до Парижа, вискочив біля Ст. Кльод летун з легкопадом, який не отворився, і летун згинув. — Підчас перегонів почтових голубів в околиці Рури згинуло серед бурі поверх 4.000 птиць. — В Абісинії помер Едоардо Маскані, син відомого італійського композитора, що зголосився добровольцем до італійської армії.

— **За розбудову самоуправної праці.** У статті під повищим титулом у вчорашньому „Ділі" ч. 121. наслідком друкарської помилки пропущено 7. резолюцію, а саме: „Зїзд домагається рівного трактування в самоуправі, зокрема в буджетуванні інтересів польського й українського населення та його установ".

З кіна.

КІНО „АПОЛЬО": „ШОПЕН — СПІВЕЦЬ СВОБОДИ".

Німецька фільма з життя Шопена, основана на дуже вірних історичних даних. Уся увага положена на тому моменті, коли Шопен приїзджає в Париж як невідомий композитор і піяніст, разом із своїм варшавським професором Ельснером і там пробує добитись перших успіхів. Дуже вірно відтворені відомі тодішні паризькі слави: В. Гюго, Бальзак, А. Мюссе, Ж. Санд та Плєєль. Постать Шопена незвичайно схожа та життєва, без відтінку акторської гри. У фільмі чуємо архитвори Шопена, що зєднали йому славу. Незвичайно відтворена та сцена, де Шопен грає одночасно з Лістом на двох фортепіянах власну композицію; тільки в кіні можна створити таку ілюзію, що бачимо перед собою як живих двох мистців фортепіяну; за них десь поза екраном виконують цей твір найкращі світові піяністи. Поява Ж. Санд та її гра виправдує відомий історичний факт, що Шопен закохався в ній, заступивши Мюссета. Постать старого вчителя Шопена — Ельснера, що вірить у його ґеній, наскрізь ориґінальна. Із сотень фільм одна трапляється така як оця — так поважно задумана і так по мистецьки переведена. Можливе, що неодин глядач ставиться з недовірям до неї, побачивши не зовсім вірний підзаголовок „співець — свободи". Вона перевищає „Недокінчену симфонію" з життя Шуберта. Французи можуть позаздрити німцям такого гарного сюжету. Тільки ті, що знають французьку мову, дивно відчувають розмови славних парижан по німецьки.

КІНО „КАСІНО": „ДО ПОБАЧЕННЯ ГАРНА ПАНІ!"

Талановитий віденський музика здобуває в Ню Йорку славу як джез-бендист та автор сотні легких джезбендових пісеньок. Його „королівська" поява серед джезбендової орхестри та веселий усміх звертають на нього увагу багатої та гарної американки, що не вагається супроводити його до Европи, куди він саме вертається. Молода пара одружується, але дуже скоро американка розчаровується, коли бачить, що її чоловік цілі дні просиджує над фортепіяном, підготовляючись до виступів із клясичним репертуаром — Бетовеном, Бахом, Шопеном. Непорозуміння починаються від того, що всевладний віденський імпресаріо не хоче допустити до концерту — молодого, невідомого піяніста, який здобув собі в Америці славу під псевдонімом. Треба аж молодої дівчини, закоханої в музиці, щоб вона відкрила непризнаний талант „джезбендиста поневолі". Вся фільма має повільне темпо театральної погідної комедії. У головних ролях Шлезак, два брати Тімиґи, Ліяна Гайд і Ґусті Губер.

КІНО „ХИМЕРА": „ХИМЕРИ ГАРНОЇ ЖІНКИ".

Історія про каріюру молодої пари; він має гарний голос і ніяких засобів, щоб показатись з ним на великій сцені, — її тягне теж сцена в ролі балерини. Він находить опікунку свого таланту — багату молоду жінку, — вона опікуна, чоловіка цієї дами. Любов із заздрощами, непорозумінням, комедією; фільма з кількома гарними голосовими партіями та гарним балетом. На афішах читаємо прізвище Ніно Мартіні, якого голос рекламують як наслідника Карузо. Карузо не Карузо, але голос гарний з приємним тембром. Молода артистка досі в нас невідома справді дуже гарна.

ДИВОГЛЯДИ.

ХТО НЕ МАЄ СМОКІНҐА...

Суддя канадійського міста Гамільтон видав підчас одної судової розправи небувалий присуд: „Громадяни, що дбають за своє добре імя, повинні бути опівночі дома, хіба, що вертаються з гостини. Тимто кожного, кого здибаємо на вулиці по півночі без вечірнього убрання, будемо вважати за нічного волоцюгу". Вечірнє убрання це — фрак або смокінґ. Від тепер у місті Гамільтон кожний, хто засидиться в чужім домі, мусить або там спати, або носити із собою у валізочці смокінґ.

НОВИЙ КУ-КЛЮКС-КЛЯН.

Американська поліція стейту Мічіґен відкрила тайну організацію, що зветься „Чорним Леґіоном" або „Обєднаним американським братством". Організація взяла собі за взірок „Ку-Клюкс-Клян" і приймає тільки тих, що належали до „К. К. Кляну". Всі члени підлягають суворій дисципліні, до кари смерти включно. Судять закаптурені нічні суди; за останніх 3 роки засудили на смерть 50 осіб і то так, що влада не могла ствердити вбивства. У самому стейті Мічіґен секта ця має... 135,000 членів і бореться проти католиків, жидів, муринів і комуністів. Усі її члени носять зброю.

Дописи.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Вистава карт і діграм. Рухливий Кружок Рідної Школи під проводом енергійного голови д-ра М. Рибака і його помічника секретаря д-ра М. Козака влаштував дуже гарно в днях 26. 4.—2. 5. ц. р. поважну виставу карт і діграм, з участю проф. д-ра В. Кубійовича, доцента краківського університету, який виголосив два фахові, цінні реферати. Догляд над численними оригінальними картами і діграмами, яких було понад 70 штук, і дижур при касі взяв на себе „Союз Українок". Пояснення давали головно професори (ки) географії й історії з жіночої і мужеської гімназії. Виставу відвідало понад 850 людей- переважно молоді (коло 600), найбільше з жіночої гімназії. Розмірно мало було старших. Це були ті, що беруть участь у громадській роботі; більшість, здається, нічим не цікавиться. Зачуваємо, що вистава пройшла з невеличким матеріяльним зиском, що є великою несподіванкою.

Відчит д-ра І. Свенціцького. Дуже цікавий виклад директора Національного Музею у Львові проф. д-ра Свенціцького на тему: „Музей як осередок культури" відбувся в Перемишлі 20. 5. на просьбу Виділу Музею „Стривігор". Цей цікавий виклад стягнув усього 43 особи, з того 22 молоді з обох гімназій, решта 21 слухачів були старші, в тому числі цілий Виділ Музею. Видко- що у нас майже ніхто не цікавиться культурними справами, а бідний Виділ має доплачувати, щоб бодай вернути кошти дороги прелегентові. Вступ був по 30 сот., для молоді по 10 сот. отже хіба не великий.

ТОВСТЕЧЧИНА.

Пожежа й арештування в Шутромиицях. В селі Шутромиицях, у звязку з пожежою в Йося Гамлера, власника молочарні, арештовано трьох молодих селян, як підозрілих у підпалі. В сусіднім селі Садках хтось застрілив у 1934 р. через вікно місцевого жида крамаря. По двох роках убивник сам віддався в руки влади. Є ним І. Ванчура- сільський злодій з Цаповець. Убивства доконав з особистої пімсти.

Шкоди від сухої весни. Цьогорічна вчасна весна дала змогу вчас обсіяти поля, але пануюча ввесь травень посуха наробила багато шкоди. Урожай овочів заповідається гарно, за винятком одних морель. В цілій Заліщиччині морелі ніде не цвили. Власники морелевих садів уже другий рік не мають ніякого прибутку.

Підвишка цін на дерево. Сильне затріюожешня викликало нагле подорожіння будівельного дерева на 10 прц. Власники тартаків та лісів жалувалися на брак збуту, а тут вдруге така значна звишка цін. Якраз дерево подорожіло в сам найгорячіший сезон. Це для тутешніх безлісних околиць дуже болючий удар.

Страшний визиск рільних робітників. Страйк будівельних робітників у Львові находить голосний відгомін по селах. Коли звичайний некваліфікований робітник у Львові побирає аж 50 сот. за годину та ще страйкує, то платня робітника на дворських ланах сягає від 60—70 сот. за повних 12 годин праці, та ще на своїх харчах! На жаль- сільський робітник не може страйкувати, бо й цього нуждешного зарібку по фільварках так мало, що ледви у найгорячішому часі для всіх вистарчає. Звичайно всі селяни радо пішли би до праці і за тих марних 90 сот., якби лиш фільварки мали чим платити.

СТАНИСЛАВІВ.

Академія в честь Невідомого Стрільця. В неділю 31. V. заходом філії Т-ва „Просвіта" відбулася в салі „Сокола" вполудне святочна академія в честь Незнаного Стрільця. На програму зложилися: промова д-ра Ю. Олесницького, декламації п. Л. Каратницької і п. Т. Лісьмевича (обі вимітки з О. Олеся) та продукції муж. хору „Думка". Програма була дуже дбайливо дібрана, пристосована до хвилини й взагал виконана бездоганно. Глибоке вражіння викликала одноминутна мовчанка. Гарно прибрана сцена (декорації арт. М. Зорів) теж причинилась до поважного та святочного настрою. Публики на академії повнісінька саля. Тут насуваються нам деякі думки. Передовсім нащо і для кого були ті високі ціни за сидячі місця в льожах і на балькові (по 3 зол.!)? Адже балькон і льожі були порожні! Чи зеленосвяточні академії мають бути масовою маніфестацією (вп. і треба упристушнити загалові вступ на салю)- чи мають це бути засоби до здобування фондів на „патріотах", що то, мовляв, цілий рік нікуди не ходять- то хай тепер платять?! Ми знаємо немало випадків, що багато з інтелігенції завернулось зпід дверей салі, бо було фізичною неможливістю дістатись до переповненої салі, на якій всі місця були стоячі- а на дорогі білети (по 3 зол.) у льожі чи на балькові, коли з хати йшло 2—3 особи, мало хто може собі позволити. От тому чи не булоб краще на будуче влаштовувати дві академії: одну в суботу по панахиді для міста і другу в неділю вполудне для села і тих з міста, що не могли бути в суботу. Тоді й ціль академії булаб осягнена і можнаб числити на дохід для інвалідів.

Б. Л.

Присилайте передплату!

ВІДГУКИ ДНЯ.

Наші в наших.

Писав я нераз про дегенерацію купецького хисту в українців, чіплявся до „засідників", що стоять на зрубі українського купецтва, а нині оберну кота хвостом: возьмуся до українських клієнтів.

Нема ліпшого, солідні́шого, скромнішого і лагіднішого клієнта як українець у... чужім склепі. І чемно поздоровить як увійде, і швидко вибере що потребує, і з усміхом попрощає як відходить.

— Роскіш! — кажуть купці.

А завдайте собі труду, походіть по українських крамницях, послухайте, погляньте придивіться.

— Скільки кажете, скільки?

— Два пятьдесять, прошу!

— Цікаво! Якиж-же мені сенс гнати до вас, коли я в іншім склепі за ті самі гроші дістану!

Це так сказатиб, „розчарування", але на тім не кінець, бо є ще „тяжкі образи".

— Прийде полька, то наша панночка знає як і що: „пані родчиня" і „цалує рончкі", а прийде українка, то „моє поважання" а про титул, то навіть мови нема...

Виходить: треба вчити кандидаток на склепові панни не тільки штуки продавання, але й титулятури всіх львівських пань, а бодай справити кожній панночці адресар, щоби при пакуванні товару заглянули до книжки за титулом.

Покищо, думаю, невле булоб завести ґенеральний титул: пані директорова. Трафить — не трафить, але напевно не образить.

Те, що чоловік займає високий щабель на ерархічній драбині львівської України, ще не уповажнює їх жінок до тероризування направду заправцьованих і богудухавинних дівчат з наших крамниць.

Впаде високоцебельна пані до котроїсь із крамниць і жде: що на це скажуть дівчата.

— Цілую ручки, пані надінспекторової.

Пані надінспекторова хмуриться, бо задовго ждала на поздоровлення і не диво, що має попсований гумор і не диво, що все її починає злостити.

— Кільо нирківки! — кидає на ляду пакак.

— Що? Такі фляки?! Думаєте, що я буду з патріотизму нищити здоровля родини!?..

Бере і відходить, проводжена гармонійним хором: „...лую ручки", „...жання".

Буває, що приходить тільки служниця і виглядає, що справа з нею буде куди краща.

Але де там!

— Ви мені не кажіть, що добре, а що зле, я ліпше на тім розуміюся.

— Ми також! — запевняють панночки.

— Не виглядає... Але кажу вам, що як так далі буде, то скажу пану надінспекторові і він вам уже покаже, по чому локоть кишки.

І за нею летить навздогін чемно „...жання!".

Клієнтка!...

Одна наша інституція відчиняє склепи в 6.30 рано (словами: шеста трицять). Був такий випадок, що не ходили трамваї і панночка зявилася аж у годині.. 6.20 (словами: шеста двацять!) Прибігла пішки і задихана взялася за колодки та засуви.

— А ми тут доки будемо чекати?! — визвірилась одна служниця одної жінки одного достойника, дуфна на свою високу позицію в світі. — Я з того зроблю ввиток. Так далі не може бути!

Ввиток напевно робила, тільки не знаю, чи з успіхом.

Міг би я ще і ще і ще писати і наводити безліч прикладів. Обмежуюся до кількох і покищо.. анонімових. Пожду — може й не треба буде імен та дат...

Галактіон Чіпка.

Спорт.

ОКРУЖНІ ЛЕГКО-АТЛЕТИЧНІ ЗМАГАННЯ ЛЬВІВЩИНИ.

В понеділок покінчилися триденні змагання за першенство львівської округи. Занотовано тут 6 нових українських рекордів та багато гарних осягів. Це доказує, що львівські легкоатлети не втратили надармо весняного часу і вже тепер є в добрій формі. Тільки тих змагунів було трохи за мало.

Подаємо вислідн:

Мужчини:

100 м. 1) Мартинович (УССК) 11,8 (рекорд). 2) Крупка (Черник) 11,9, 3) Банах (УССК).

200 м.: 1) Мартинович 24,4- 2) Соколовський II (У.С. С. К.).

400 м.: 1) Соколовський II 56,8, 2) Гаврилюк (Черник) 57,4, 3) Сліпко (Черник).

1500 м.: 1) Варцаба (УССК) 4:29,4- 2) Гаврилюк (Ч.) 4:2?,5, 3) Залізник (УССК).

5000 м.: 1) Варцаба 16:34,6 (рекорд), 2) Соколовський I (УССК) 17:42,8- 3) Сітницький (Плай).

4 × 100 м.: 1) УССК 49,0, 2) Черник 50,2, 3) Богун.

800 + 400 + 200 + 100 м.: 1) Черник 3:41,5 (рекорд)- 2) УССК, 3) УССК II.

Скок угору: 1) Рак Р. (Черник) 1.635, 2) Варцаба 1,53.

Скок удовжінь: 1) Мартинович (УССК) 6.045, 2) Рак Р. (Ч.) 5.84- 3) Сліпко (Ч.) 5.535.

Трискок: 1) Мартинович 12.23, 2) Рак 12.20, 3) Озерів (УССК).

Куля: 1) Щербицький (УССК) 10.965, 2) Мартинович, 3) Гнатейко (УССК).

Диск: 1) Щербицький 34.62, 2) Гнатейко 34.19, 3) Рак 30.63.

Ратище: 1) Березовський (УССК) 46,?3- 2) Щербицький 43,06, 3) Паюк (УССК).

Жінки:

100 м.: 1) Кобзар (Плай) 14.2, 2) Якубів (УССК) 14.3.

200 м.: 1) Кобзар 29,6 (рекорд), 2) Якубів 30.8, 3) Хомяк (Плай).

800 м.: 1) Хомяк 3:07.2, 2) Крива (УССК) 3:09,5, 3) Адріянович (УССК).

4 × 75 м.: 1) Плай 45.4, 2) УССК 47.0.

200 + 100 + 75 + 60 м.: 1) Плай 1:05.0 (рекорд), 2) УССК.

Скок угору: 1) Кобзар 1,35 (рекорд), 2) Якубів 1.24.

Скок удовжінь: 1) Кобзар 4.61, 2) Хомяк 4.42.

Диск: 1) Кобзар 22.96- 2) Балицька (Плай) 22.39, 3) Павлишин (УССК).

В загальному точкуванні мужчин переміг УССК — 59 точок, 2) Черник — 26 т. Жінки: 1) Плай — 35 т., 2) УССК — 22 т.

СХОДИНИ СЕКЦІЇ НАКОЛЕСНИКІВ С. Т. „УКРАЇНА" відбудуться в пятницю 5. червня в год. 7.30 вечором у домівці „України", Ринок 44 II. п. Охочих записатися в члени секції прохають прибути на сходини.

ПРОГУЛЬКА НАКОЛЕСНИКІВ С. Т. „УКРАЇНА".

Секція наколесників „України" уладжує в неділю 7. червня прогульку до Брюхович. Збірка в год. 8.30 рано побіч „Народньої Торговлі" в Ринку. Поворот вполудне. Гостям раді!

МОНАСТИРИСЬКА. ПРОЛОМ — СЬВІТ (МОНАСТИР.) 3:0 (1:0).

Ворота добули: Керанкевич, Демянчук I і II. Суддя п. Баер д. добрий: Склад: Андріїшин I і II, Багриновський II, Кулиба, Зубик, Менів, Демянчук II і I- Керанкевич, Урбаний II і Якібчук I. Останні змагання I. рунди за мист. Б-кл. вирішив Пролом на горячому ґрунті в Монастирисьаах у свою користь і далі веде в табелі з таким станом: змагань 7, пунктів 13:1, воріт 26:5. До цих змагань виступив Пролом з сильною волею перемоги і тому ціла дружина грала з великою жертвенністю й амбіцією та перемогла зовсім заслужено. В Проломі всі грали навагал добре. Зали передержали дуже добре напір Сьвіту в другій половині- коли Сьвіт придусив і мав перевагу, намагаючись вирівняти. Андріїшин у воротах мав кілька знаменитих моментів. Оба оборонці й поміч добре держали небезпечний напад Сьвіту. Напад Пролому грав теж незле. На признання заслуговує Демянчук I. за свою амбіцію та працьовитість, особливо тоді, коли подався на поміч, потверджуючи свою рутину як помічник. Сама гра досить цікава, гостра, хвилинами навіть брутальна, особливо з вини Сьвіту. В I. половині перевага Пролому- в II. гра вирівняна з легкою перевагою Сьвіту. Пролом у перших мінутах гри не використав карного.

Б. Л.

Нові книжки й журнали.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ Головної Управи Союзу Організацій Інженерів Українців на еміграції. Подєбради- 14. травня 1936. Ч. 6.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича. — БРОШНІВ:

4. VI. Циганський Барон.
5. VI. Лев з Абісинії.
6. VI. Отаман Пісня.

З Брошнева іде театр до Калуша і Станиславова.

Великий Театр:

Четвер, 4. VI. год. 8. веч. Аб. 18. „Мізантроп.

Пятниця, 5. VI. Нечинний з причини ген. проби.

Субота, 6. VI. год. 8. веч. Аб. 19. Премієра. Виступ Софії Чапдінської „Гарна історія".

Неділя, 7. VI. год. 3.30 попол. Аб. 16. Ціни найнижчі „Несправдана година"; год. 8. веч. Аб. 19. Виступ Софії Чапдінської „Гарна історія".

Понеділок, 8. VI. год. 8. веч. Театр „Редута". Виступ Олександра Венгерка „Вовк і герой".

Театр Ріжнородностей:

Понеділок, 8. VI. год. 8. веч. Аб. 19- Виступ Софії Чапдінської „Гарна історія".

Кіна.

АПОЛЬО: „Співець волі".
АТЛЯНТИК: „Тайна чорної кімнати" з Бор. Карловим.
ВАНДА: „Франкенштайнів поворот" „Чи Люпина то дівчина?"
ҐРАЖИНА: „Хрестоносні походи".
КАСІНО: „До побачення, гарна пані!"
КОПЕРНИК: „Молочна дорога" з Гар. Льойдом.
МАРУСЕНЬКА: „За гріхи".
МІРАЖ: „Останні дні Помпеїв".
МУЗА: „Бавнті".
ПАН: „Дівча з Будапешту".
ПАКС: Нечинне.
ПАЛЯС: „Принагідний роман" (Слезак, Ольга Чехова).
РАЙ: „Чорні рожі" з Лід. Гарвей.
СВІТ: „Циганський барон".
СТИЛЕВЕ: „Хто останній цілує" і ревія.
ТОН: „Бездомні" з Патом і Паташоном.
УТІХА: „Капітан Блид".
ХИМЕРА: „Химери гарної жінки".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

Мексик.

Закордонне радіо.

Четвер, 4. червня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт, 17.25 Солісти, 18.15 Пісні, 20.05 Фільм. пробоєвики на два форт., 21.25 Мельорецитації, **Кошиці** (259,1) 20.55 Концерт хору „Глагол", **Прага** (470.2) 11.05 Сальонова музика, 17.35 Форт. ресіталь, **Париж** (1648) 9.30 Орг. музика, 11.00 Розр музика, 20.00 Клявесиновий ресіталь, **Білгород** 437,3) 17.00, 22.00 Пісні. 18.05 Популярні мельодії, **Берлін** (356,7) 8.30, 12.00, Концерт, 10.00 Нар. пісні, 18.00 Давні й нові оп. мельодії, 19.15 Форт. твори, **Кеніґсвустерґавзен** (1571) 10.00 Нар. пісоньки, 14.00, 16.00, 22.30 Музика, **Ляйпціґ** (382,2) 8.30 Концерт дутої орх., 18.00 Нар. музика. 22.20 Пісня чину, кантата Амбросіюса, **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для села. 13.15 Популярна музика, **Будапешт** (549,5) 13.00 Спів, віольончеля, 20.15 Концерт оп. орх., 22.05 Циг. музика, **Мілянo** (368.6) 11.30 Легка музика, 17.15 Вокальний концерт, 20.50 „Дорета" оп. Пєтрія, **Рим** (420,8) 13.20 Легка музика. 17.15 Солісти. 20.45 „Ловці перел" оп. Бізета

Пятниця, 5. червня 1936.

Відень (506,8) 15.20 Концерт для дітей, 17.30 Солісти, скр., форт., 18.10 Хор, 19.30 Орх. концерт, **Братислава** (298,8) 17.50 Пісні Кодалія і Бартока, 19.45 Словацькі пісні, **Прага** (470.2) 15.00 Форт. ресіталь, 16.10 Військ. орх., 17.05 Нонет Рідкого, 19.20 Нар. пісні, 20.50 „Літня казка" симф. поема Сука, **Париж** (1648) 12.15 Концерт орх., 16.00 Камер. концерт, 20.00 Форт. ресіталь, 20.45 „Бокачіо" оп. Суппе (фрагм.), **Білгород** (437,3) 12.00 Популярні мельодії, 17.00 Пісоньки, **Берлін** (356,7) 8.20 Форт. музика, 14.15 Легка музика, 19.20 Еспанська музика на ґітару, **Кеніґсвустерґавзен** (1571) 15.15 Діточі пісні. 20.10 Концерт присв. творчості Респіґія, **Мінхен** (405,4) 17.00 Концерт на форт. і орх. ц-моль Рахманінова, 22.30 „Гори" настроєві образці з муз., **Будапешт** (549,5) 12.05, 17.00 Циг. музика, 13.40 Вок. квартет, 18.40 Сальон. музика, 20,55 „Тангайзер" оп. Вагнера (II. і III. дія). **Мілянo** (368,6) 11.30 Легка музика, 15.20 Розр. концерт, 17.15 Танк. музика, 20.45 Комедія, концерт солістів, **Рим** (420,8) 13.20, 17.15 Легка й танкова музика, 20.45 „Цвітка Гаваї" оп. Абрагама.

Львівське радіо.

Четвер, 4. червня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6,50, 7.40 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній денник, 7.30 Програма, трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 8.10 Для новобранців, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Концерт, 12.55 Легка музика з гр. пл., 13.05 Популярний денник, 14.30 Господарські вістки, 15.45 Інтервю, з життя скавтів для ст. дітей. 16.00 Пісоньки для дітей у супр. форт., 16.15 Концерт орх., 18.50 Гигієна відживи дітей у літі, 18.00 Сільва рерум, 18.05 Кути на Покутті, відчит, 18.10 Культурне й мист. життя столиці, 18.15 Ярмо: Христя Лісниківна, 18.25 Літер. попурі з гр. пл., 18.35 Програма на завтра, 18.40 Рекламовий концерт, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Уяви: „Знову твоя хвиля! Переживаємо авдицію" Бр. Вінавера, 19.30 Форт. ресіталь, 20.00 Міжнар. кінні змагання, 20.30 Технічна скринька, 20.45 Вечірний денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Пісні в супр. форт., 21.30 Камер. концерт (Моцарт), 22.00 Спортові вістки, 22.05 Спорт по містах і містечках, 22.15 Сальон. музика, 23.00 Легка й танкова музика.

Пятниця, 5. червня 1936.

6.30, 7.40 Ранішня авдиція, 7.35 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 8.10 Для новобранців, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Серґ. Прокофієв; Клясична симфонія, з гр. пл., 12.15 Для ст. дітей: „Всі до нас" з наг. Для кооперації, 12.40 Карло Шимановський з гр. пл., 12.50 Домашнє господарство, 12.55 Туристичний інформатор, 13.00 Життя товариств, 13.05 Полудневий денник, 14.30 Легка музика з гр. пл., 15.30 Господарські вістки, 15.45 Гутірка з хорими, 16.00 Концерт легкої музики, 16.45 Відчит: Польська література, 17.00 Серенади, 17.50 Спортовий порадник, 18.00 Львівські академіки на морі, 18.10 Мануель де Фаля, з гр. пл., 18.25 Програмова скринька, 18.33 Програма на завтра, 18.40 Рекламовий концерт, 18.50 Бюро студій розмовляє зі слухачами, 19.00 Життя людини в пісні, 19.45 „У крамниці Ґа-Ґа-Ґа" муз. авд., 20.30 Дві гротески, 20.45 Вечірний денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Симфонічний концерт, орх., форт., 22.00, 22.05 Спортові вістки, 22.15 Легка й танкова музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки радіоденника., метеор., спорт.

БІРЖА.

Гроші.

Купно — продаж: Бельґи бельґ. 90.13 — 89.70. Доляри американські 5.32 — 5.29, Доляри канадійські 5.30 — 5.26, Франки фр. 35.05 — 34.92, Франки шв. 172.19 — 171.35, Фльорени голяндські 360.02 — 358.60, Фунти анґл. 26.60 — 26.50, Ґульдени данц. 100.20 — 99.80, Кор. чеські 19.70—19.30, Корони данські 118.99 — 118.15, Корони норв. 133.83 Корони шведські 137.43—136.45, Ліри італ. 35.33, Марки фінл. 11.75—11.50, Марки нім. 136 — 135, Пезети еспан. 63.50—62.50, Шил. австр 99 — 98.

Акції.

Банк Польський 104, Лільпоп 13—13.50 —13.25, Стаховичі 35,50 — 35.75 — 35.25, Габербуш 43.50.

Папери.

3-прц. інвест. 1. ем. 68, 2. ем. 68.75, серії непотовані, 5 конверсійна 52.75—53, 6 прц. дол. 77, 4 прц. поз. прем. дол. 50, 7 прц. стаб. 59—59.75.

Збіже.

Ціни льоко Львів	від до
Пшениця одн.	20.50—20.75
Пшениця зб.	20.00—2[illegible].25
Жито Стандарт I.	13.50—13.75
Жито Стандарт II.	13.25—13.50
Мука пш. ґат. I. витяг.	35.0[illegible]—3[illegible].50
Мука пш. ґат. I А	34.[illegible]—3[illegible].50
Мука пш. ґат. I Б	33.0[illegible]—33.50
Мука пш. ґат. I Ц	31.[illegible]—32.00
Мука пш. ґат. I Д	29.50—30.00
Мука пш. ґат. II А	29.00—29.50
Мука пш. ґат. II Б	28.50—29.00
Мука пш. ґат. II. Ц	28.25—28.75
Мука пш. ґат. II Д	27.00—27.50
Мука пш. ґат. II Е	25.50—26.00
Мука пш. ґат. II Ф	24.00—24.50
Мука пш. ґат. II Ґ	21.50—22.00
Мука пш. ґат. III А	17.00—17.50
Мука пш. ґат. III Б	16.00—16.50
Мука пш. паст.	15.00—14.50
Мука пш. разова до 0-35 прц.	24.50—24.50
Висівки житні	8.50— 8.75
Висівки пш. грубі	9.75—10.50
Висівки пш. середні	8.75— 9.25
Висівки пш. малі	10.73—11.25

Інші курси без зміни.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 3-го червня ц. р. кооператива платив за: льоко Львів

1 кг. масла десерового бльок. без опакування . . . . . . 1.95 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням 2.00 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає вачет . . . . 2.00 „
1 л. молока . . . . 0.13 „
1 к. яєць . . . . 2.60—2.65 „

Тенденція на масло і на молоко удержана, на яйця сильна.

Маслосоюз повідомляє, що від 3. VI. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3):

Курки мол. товсті без остріг 1. кл. 1.15 зол.
Курята молоді товсті 1. кл. 1.75 „

Приймає кури в необмеженій кількости. Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових доставців.

Ширіть наш часопис!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.